

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΡΙΘ. ΦΕΚ:Β' 3119/28.7.2020
ΑΔΑ: Ω2ΛΛ46ΜΠ3Ζ-77Η

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ

2.

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 15 και της παρ. 4 του άρθρου 40 του ν. 4172/2013, οι οποίες προστέθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4646/2019, σχετικά με τις δαπάνες που αποδεικνύονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 15 και της παραγράφου 4 του άρθρου 40 του ν. 4172/2013 (Α' 167), οι οποίες προστέθηκαν με το άρθρο 7 του ν. 4646/2019 (Α' 201).
2. Τις διατάξεις των άρθρων 11, 12, 13, 14, 15, 21, 29, 34, 39, 39Α, 40 και 67 του ν. 4172/2013, όπως ισχύουν.
3. Τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4174/2013 (Α' 170), όπως ισχύουν.
4. Το π.δ. 142/2017 (Α' 181) «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών».
5. Το π.δ. 83/2019 (Α' 121) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
6. Την απόφαση του Πρωθυπουργού υπ' αρ. Υ2/9.7.2019 (Β' 2901) «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών».
7. Την υπ' αρ. 339/18-7-2019 (Β' 3051) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Βεσυρόπουλο».

8. Την υπ' αρ. 1 της 20.01.2016 (Υ.Ο.Δ.Δ. 18) πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών», σε συνδυασμό με τις διατάξεις της [παραγράφου 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016](#), όπως ισχύουν και την υπ' αρ. 5294 ΕΞ 2020/17.1.2020 (Υ.Ο.Δ.Δ. 27) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών περί ανανέωσης της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

9. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του ν.4389/2016 (Α' 94) «Σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων».

10. Την υπ' αρ. Δ.ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ2017 (Β' 968) απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων», όπως ισχύει.

11. Την ανάγκη καθορισμού λεπτομερούς εφαρμογής των σχετικών διατάξεων για τις δαπάνες που αποδεικνύονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

12. Το γεγονός ότι με την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Άρθρο 1

Γενικά

Με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 15 και της παρ. 4 του άρθρου 40 του ν. 4172/2013, οι οποίες προστέθηκαν με το άρθρο 7 του ν. 4646/2019, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 66 του ν. 4646/2019, ορίζεται ότι, από το φορολογικό έτος 2020 και εφεξής, οι δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών στην ημεδαπή ή σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ., που πραγματοποιούν οι φορολογούμενοι, πρέπει να καταβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής ημεδαπής ή αλλοδαπής προέλευσης. Ως ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής ενδεικτικά μεταξύ άλλων νοούνται οι κάρτες και μέσα πληρωμής με κάρτες [χρεωστικές ή πιστωτικές κάρτες, προπληρωμένες κάρτες (prepaid cards)], η πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 4537/2018 (μεταφορά πίστωσης, εντολές άμεσης χρέωσης, πάγιες εντολές, τραπεζικές ή ταχυδρομικές επιταγές), μέσω ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking),

ηλεκτρονικού πορτοφολιού (e-wallet), paypal κ.λπ., καθώς και η καταβολή μετρητών προς Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 4537/2018 (σε γκισέ ή σε μηχανήμα easy-pay).

Άρθρο 2

Υπολογισμός απαιτούμενου ποσού δαπανών

Σύμφωνα με την περ. β΄ της παρ. 6 του άρθρου 15 και την παρ. 4 του άρθρου 40 του ν. 4172/2013, το απαιτούμενο ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής για κάθε φορολογικό έτος ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του πραγματικού εισοδήματος, που προκύπτει στην ημεδαπή ή/και στην αλλοδαπή και προέρχεται από μισθωτή εργασία και συντάξεις, από επιχειρηματική δραστηριότητα και από ακίνητη περιουσία και μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ δαπανών.

Στον υπολογισμό του πραγματικού εισοδήματος δεν περιλαμβάνονται το ποσό της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013, όπως αυτό προκύπτει κατά την έκδοση της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου του οικείου φορολογικού έτους, το ποσό της διατροφής που δίδεται από τον φορολογούμενο στον/στην διαζευγμένο/-η σύζυγο ή σε μέρος συμφώνου συμβίωσης ή/και σε εξαρτώμενο τέκνο του, εφόσον αυτό καταβάλλεται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής. Επιπλέον, στην έννοια του πραγματικού εισοδήματος δεν περιλαμβάνεται το εισόδημα που προκύπτει από την προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4172/2013.

Για τον φορολογούμενο του οποίου είναι κατασχεμένοι ένας ή περισσότεροι λογαριασμοί, πλην του ακατάσχετου λογαριασμού του ν. 4254/2014 (Α΄ 85), οποτεδήποτε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του οικείου φορολογικού έτους, το όριο των δαπανών που πρέπει να καταβληθούν με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής εντός του φορολογικού έτους περιορίζεται στις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

Επίσης, σύμφωνα με την περ. στ΄ της παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 στην περίπτωση που οι δαπάνες, που έχουν πραγματοποιηθεί εντός του εκάστοτε φορολογικού έτους και αφορούν σε καταβολές φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και ΕΝΦΙΑ, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσης αυτών, δανειακές υποχρεώσεις προσωπικές ή επαγγελματικές προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό) και για ενοίκια, υπερβαίνουν το εξήντα τοις εκατό (60%) του πραγματικού εισοδήματος,

όπως αυτό ορίζεται με το παρόν άρθρο, τότε το απαιτούμενο ποσοστό δαπανών περιορίζεται στο είκοσι τοις εκατό (20%), υπό την προϋπόθεση ότι οι ανωτέρω δαπάνες έχουν καταβληθεί με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής. Στα ενοίκια περιλαμβάνεται το ποσό που καταβάλλεται για ενοίκιο κύριας ή/και δευτερεύουσας κατοικίας του φορολογούμενου, επαγγελματικής στέγης, καθώς και το ποσό που καταβάλλεται για ενοίκιο κατοικίας των εξαρτώμενων τέκνων του που φοιτούν σε άλλη πόλη.

Άρθρο 3

Κατηγορίες φορολογουμένων που απαλλάσσονται

Σύμφωνα με την περ. Γ΄ της παρ. 6 του άρθρου 15 του ν.4172/2013 οι ακόλουθες κατηγορίες φορολογουμένων απαλλάσσονται από την υποχρέωση πραγματοποίησης δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και δεν απαιτείται να προσκομίσουν αποδείξεις:

(i) Φορολογούμενοι που ως το τέλος του εκάστοτε φορολογικού έτους έχουν συμπληρώσει το εβδομηκοστό (70ό) έτος της ηλικίας τους.

(ii) Άτομα με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω.

(iii) Όσοι βρίσκονται σε δικαστική συμπαράσταση.

(iv) Οι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής, που υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης στην Ελλάδα.

(v) Δημόσιοι λειτουργοί και δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή, καθώς και φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας που διαβιούν ή εργάζονται στην αλλοδαπή. Στην έννοια της αλλοδαπής περιλαμβάνονται τόσο οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ., όσο και οι τρίτες χώρες.

(vi) Ανήλικοι που υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

(vii) Οι υπηρετούντες την υποχρεωτική στρατιωτική τους θητεία.

(viii) Φορολογούμενοι που κατοικούν μόνιμα σε χωριά με πληθυσμό έως 500 κατοίκους και σε νησιά με πληθυσμό κάτω των 3.100 κατοίκων, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, εκτός αν πρόκειται για τουριστικούς τόπους. Ως τουριστικοί τόποι ορίζονται όσοι περιλαμβάνονται στο π.δ. 899/1976, όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 664/1977.

(ix) Οι φορολογούμενοι που είναι δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ).

(x) Οι φορολογούμενοι που βρίσκονται σε κατάσταση μακροχρόνιας νοσηλείας (πέραν των έξι (6) μηνών).

(xi) Όσοι διαμένουν σε οίκο ευγηρίας και σε ψυχιατρικό κατάστημα.

(xii) Οι φυλακισμένοι.

Άρθρο 4

Κατηγορίες δαπανών

Σύμφωνα με την περ. δ΄ της παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 οι δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής λαμβάνονται υπόψη για το όριο δαπανών, εφόσον πραγματοποιούνται στην ημεδαπή ή σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. και περιλαμβάνονται στις ακόλουθες ομάδες του δείκτη τιμών καταναλωτή της ΕΛ.ΣΤΑΤ.:

Ομάδα 1 (Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά).

Ομάδα 2 (Αλκοολούχα ποτά και καπνός).

Ομάδα 3 (Ένδυση και υπόδηση).

Ομάδα 4 (Στέγαση), εξαιρουμένων των ενοικίων.

Ομάδα 5 (Διαρκή αγαθά, είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες).

Ομάδα 6 (Υγεία).

Ομάδα 7 (Μεταφορές), εξαιρουμένης της δαπάνης για τέλη κυκλοφορίας και της αγοράς οχημάτων, πλην των ποδηλάτων.

Ομάδα 8 (Επικοινωνίες).

Ομάδα 9 (Αναψυχή, πολιτιστικές δραστηριότητες), εξαιρουμένης της αγοράς σκαφών, αεροπλάνων και αεροσκαφών.

Ομάδα 10 (Εκπαίδευση).

Ομάδα 11 (Ξενοδοχεία, καφέ, εστιατόρια).

Ομάδα 12 (Άλλα αγαθά και υπηρεσίες).

Εφόσον οι ως άνω δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής καταβάλλονται σε δόσεις, για τον υπολογισμό του απαιτούμενου ποσού δαπανών λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των δόσεων που εκκαθαρίζονται στο οικείο φορολογικό έτος.

Ειδικά, για τους λογαριασμούς ΔΕΚΟ, που είναι στο όνομα προσώπου διαφορετικού από εκείνο που τους εξοφλεί, οι εν λόγω δαπάνες γίνονται δεκτές, εφόσον το πρόσωπο που τις καταβάλλει είναι και ο πραγματικός χρήστης του ακινήτου.

Στην περίπτωση δαπανών των κοινόχρηστων χώρων, οι οποίες εξοφλούνται από τον διαχειριστή πολυκατοικίας/συγκροτήματος ιδιοκτησιών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, αυτές θα λαμβάνονται υπόψη για τους ενοίκους ή ιδιοκτήτες ανάλογα με το ποσό που τους αντιστοιχεί.

Για τους ασκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα λαμβάνονται υπόψη και εκείνες οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τον επαγγελματικό τους τραπεζικό λογαριασμό, εφόσον αυτές αφορούν σε ατομικές - ιδιωτικές τους δαπάνες και όχι στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα.

Για τον υπολογισμό του απαιτούμενου ποσού δαπανών που καταβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής κάθε φορολογικό έτος λαμβάνονται υπόψη και οι δαπάνες του άρθρου 39B του ν. 4172/2013, που σχετίζονται με τη λήψη υπηρεσιών και αφορούν στην ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση κτιρίων, καθώς οι εν λόγω δαπάνες εντάσσονται στην υποομάδα 432 (υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης κατοικίας) της ομάδας 4 του δείκτη τιμών καταναλωτή της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Επίσης, σύμφωνα με την περ. Ε΄ της παρ. 6 του άρθρου 15 ν. 4172/2013, στις περιπτώσεις κοινών τραπεζικών λογαριασμών σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, οι πραγματικοί δικαιούχοι, οι οποίοι καθορίζονται με βάση τις πραγματικές περιστάσεις, μπορούν να χρησιμοποιούν τους εν λόγω λογαριασμούς ανάλογα με τις δαπάνες που πραγματοποιούν μέσω αυτών. Το ίδιο ισχύει και για πιστωτικές κάρτες με δικαιούχους κύρια και πρόσθετα μέλη.

Άρθρο 5

Απόδειξη καταβολής με ηλεκτρονικά μέσα

Για την απόδειξη της εξόφλησης με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής των εν λόγω δαπανών, γίνεται δεκτό κάθε πρόσφορο μέσο όπως ενδεικτικά, κατάσταση κίνησης τραπεζικού λογαριασμού (bank statement) ή αντίγραφο κίνησης τραπεζικού λογαριασμού, αναλυτική εικόνα καρτών, αποδεικτικά κατάθεσης ή εξόφλησης, αντίγραφο εκτύπωσης της συναλλαγής από το τερματικό μηχάνημα (POS) κ.λπ. χωρίς να απαιτείται η συλλογή αποδείξεων.

Τα έγγραφα (π.χ. κατάσταση κίνησης τραπεζικού λογαριασμού) που αποδεικνύουν την εξόφληση της δαπάνης για απόκτηση αγαθών και λήψη υπηρεσιών, φυλάσσονται από τους φορολογούμενους μέχρι την παραγραφή του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έλεγχο της αρχικής δήλωσης.

Άρθρο 6

Μεταφορά δαπανών σε περίπτωση κοινής δήλωσης συζύγων/μερών συμφώνου συμβίωσης

Σύμφωνα με την περ. Ε΄ της παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 το ποσό των δαπανών, που πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, δηλώνεται ατομικά από κάθε σύζυγο ή από κάθε μέρος συμφώνου συμβίωσης. Σε περίπτωση κοινής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, όπου καλύπτεται το απαιτούμενο ποσό δαπανών από οποιονδήποτε εκ των δύο συζύγων ή μερών συμφώνου συμβίωσης, το τυχόν πλεονάζον ποσό δύναται κατά τον προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος να μεταφερθεί στον άλλον σύζυγο ή στο άλλο μέρος συμφώνου συμβίωσης για τυχόν κάλυψη του απαιτούμενου ποσού δαπανών. Στην κοινή δήλωση όταν ένας εκ των δυο συζύγων ή μερών συμφώνου συμβίωσης ανήκει στα πρόσωπα των περιπτώσεων για τα οποία δεν απαιτείται η πραγματοποίηση δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και εφόσον πραγματοποιεί δαπάνες με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, τότε το δηλωθέν ποσό των δαπανών του δύναται κατά τον προσδιορισμό του φόρου να μεταφερθεί στον άλλον σύζυγο ή στο άλλο μέρος συμφώνου συμβίωσης για τυχόν κάλυψη του ελάχιστα απαιτούμενου ποσού δαπανών.

Άρθρο 7

Συνέπειες μη κάλυψης του ελάχιστου απαιτούμενου ποσού δαπανών μεηλεκτρονικά μέσα

Σε περίπτωση που δεν καλύπτεται το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, όπως αυτό ορίζεται στην περ. β´ ή στ´ της παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 και στο άρθρο 2 της παρούσας, τότε ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας της παραγράφου 1 του άρθρου 15 ή της κλίμακας της παραγράφου 4 του άρθρου 40 του ν. 4172/2013, προσαυξάνεται κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή είκοσι δύο τοις εκατό (22%).

Άρθρο 8

Οι διατάξεις της παρούσας ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται και για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από την 1.1.2020 και μετά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 66 του ν. 4646/2019.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Υφυπουργός Οικονομικών

Απόστολος Βεσυρόπουλος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ΑΑΔΕ
2. Διεύθυνση Στρατηγικής Τεχνολογιών Πληροφορικής (ΔΙ.Σ.ΤΕ.ΠΛ.) - Τμήμα Ε´ (με την παράκληση να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Α.Α.Δ.Ε. και στην Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη)
3. Εθνικό Τυπογραφείο (για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως)

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού Οικονομικών

2. Γραφείο κ. Υφυπουργού Οικονομικών
3. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας
4. Αυτοτελές Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
5. Αποδέκτες πίνακα Α' (περιπτώσεις 1 και 4)
  - 5.1. Β' (περίπτωση 3, 4 και 5),
  - 5.2. Γ' (περιπτώσεις 3, 4, 5 και 6),
  - 5.3. Ζ' (περιπτώσεις 1 και 7)
  - 5.4. Η' (εκτός των αριθμών 4,10 και 11 αυτού),
  - 5.5. Θ', Ι', ΙΒ', ΙΓ', ΙΔ', ΙΕ', ΙΣΤ', ΙΖ', ΙΗ', ΙΘ', Κ', ΚΑ', ΚΒ' και ΚΓ'

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
2. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντή Φορολογικής Διοίκησης
3. Γραφεία κ.κ. Γενικών Δ/ντών
4. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης της Α.Α.Δ.Ε.
5. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού Μεταρρυθμιστικών Δράσεων και Επικοινωνίας
6. Δ/ση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας - Τμήμα Α'